

HEUNI

The European Institute for
Crime Prevention and Control,
affiliated with the United Nations

**GREEK
COUNCIL
OF REFUGEES**

**Settlementti
Puijola**

Ενημερωτικό Σημείωμα 2/2022 SARAH: Safe, Aware, Resilient, Able and Heard – protecting and supporting migrant women victims of gender-based violence

“Ακούς τον προβληματισμό μου και με βοηθάς να σκεφτώ λύσεις”

Το παρόν ενημερωτικό σημείωμα συνοψίζει τα ευρήματα του προγράμματος **SARAH** “*Safe, Aware, Resilient, Able and Heard* (Ασφαλείς, Ενημερωμένες, Δυνατές, Ικανές και Με Φωνή – προστασία και υποστήριξη των γυναικών μεταναστών που υφίστανται βία με βάση το φύλο” που χρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και διεξήχθη το 2021 και το 2022. Το πρόγραμμα SARAH υλοποιείται σε 4 χώρες μέλη της ΕΕ (Φινλανδία, Γερμανία, Ελλάδα και Ιταλία) και στοχεύει στην ανάπτυξη εργαλείων και μεθόδων για τη βελτίωση της πρόσβασης γυναικών μεταναστών που υφίστανται βία με βάση το φύλο σε υπηρεσίες στήριξης θυμάτων. Το έργο παράσχει νομική και ψυχολογική υποστήριξη στις γυναίκες όπως και πληροφορίες και στήριξη στους φορείς που εργάζονται μαζί τους. Οι σύμβουλοι εργάζονται για τους εταίρους ΜΚΟ **Solwodi** (Γερμανία), **Greek Refugee Council** (Ελλάδα), **Consiglio Italiano per i Rifugiati** (Ιταλία), και **Puijola Settlementti** (Φινλανδία) και το πρόγραμμα συντονίζεται από το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Πρόληψης και Ελέγχου του Εγκλήματος, που είναι συνδεδεμένο με τα Ηνωμένα Έθνη, το **HEUNI**. Κατά τη διάρκεια του προγράμματος, συγκεντρώθηκαν οι εμπειρίες τόσο των συμβούλων όσο και των δικαιούχων μέσω ανεπίσημων επιγραμματικών και επιτόπιων συναντήσεων, όπως και μέσω συστηματικής συλλογής δεδομένων. Προέκυψαν πολλά σημαντικά ευρήματα σχετικά με αυτή την ομάδα δικαιούχων και για το πώς μπορούμε να παράσχουμε με τον καλύτερο τρόπο κάποιες από τις υπηρεσίες που χρειάζονται ενεργώντας με ευαισθησία. Τα βασικά ευρήματα είναι τα εξής:

- Η σημασία της υιοθέτησης μεθοδολογίας εργασίας που να εστιάζει στο θύμα: Οι καταστάσεις, οι ανάγκες και τα τρωτά σημεία των δικαιούχων είναι διαφορετικά, αλλά επίσης διαφέρουν και σε διαφορετικές χρονικές στιγμές.
- Η ανάγκη για ευελιξία και η κατάλληλη διαθεσιμότητα χρόνου: Το να μιλούν για βίαιες εμπειρίες είναι δύσκολο για πολλές γυναίκες και οι συναντήσεις αυτές δεν μπορούν απαραίτητα να χωρέσουν σε μία ωριαία συνάντηση.
- Ο ρόλος της ενδυνάμωσης: Είναι σημαντικό να δίνεται στα θύματα φωνή και εκπροσώπηση, να ενισχύεται η ενδυνάμωσή τους και όχι η θυματοποίησή τους (βλέπε το [SARAH podcast](#)). Στα πλαίσια της συμβουλευτικής, οι σύμβουλοι θα πρέπει να επικεντρώνονται στο να βοηθήσουν τις γυναίκες να κατανοήσουν τις δικές τους δυνάμεις και πόρους.
- Η σημασία της εμπιστοσύνης και της στοχευμένης δράσης: Στα πλαίσια της συμβουλευτικής, η δημιουργία ενός κλίματος εμπιστοσύνης είναι κομβική για να ακουστεί η φωνή της δικαιούχου. Ενόσω ακούν τις δικαιούχους, οι σύμβουλοι θα πρέπει να καταλήγουν σε ρεαλιστικά επόμενα βήματα στήριξης.
- Θα πρέπει να δοθεί προσοχή στην καλή ψυχολογία των συμβούλων. Η δουλειά είναι απαιτητική και οι σύμβουλοι διατρέχουν τον κίνδυνο να εμφανίσουν δευτερεύον τραύμα και κόπωση συμπίονας εάν δεν λάβουν την κατάλληλη υποστήριξη στο σημαντικό τους έργο. Χρήσιμες πληροφορίες για τους συμβούλους μπορείτε να βρείτε στο [SARAH Toolkit for Enhancing Counselling for Victims of Gender-Based Violence](#). [Δέσμη εργαλείων SARAH για την προώθηση της Συμβουλευτικής για Θύματα Βίας με βάση το Φύλο].
- Η σημασία της αμοιβαίας στήριξης: Στο πρόγραμμα SARAH, υπήρξε πολύτιμη η ανεπίσημη ανταλλαγή εμπειριών και η δυνατότητα να μάθουμε ο ένας από τον άλλο, όπως και η συμμετοχή σε εκπαιδευτικές συναντήσεις μαζί με άλλους συμβούλους.
- Η προετοιμασία για την απρόσμενη τροπή των γεγονότων: Οι απρόβλεπτες μεταβολές και οι κρίσεις όπως η πανδημία και ο πόλεμος στην Ουκρανία καταδεικνύουν ότι οι σύμβουλοι πρέπει να είναι σε θέση να προσαρμόζονται σε περιβάλλοντα που αλλάζουν.
- Ο ρόλος της διερμηνείας: Η ενδεχόμενη ανάγκη διερμηνείας και το πώς θα ανταποκριθείτε στην ανάγκη αυτή με τον καλύτερο δυνατό τρόπο θα πρέπει να έχουν προγραμματιστεί από την αρχή των δραστηριοτήτων συμβουλευτικής.
- Η ανάγκη για παιδική φροντίδα: Πολλές από τις δικαιούχους έχουν μικρά παιδιά τα οποία δεν μπορούν να αφήσουν πίσω κατά τη διάρκεια της συμβουλευτικής. Αυτό θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά το σχεδιασμό της συμβουλευτικής για τη συγκεκριμένη ομάδα. Συνιστάται να υπάρχει υπηρεσία ‘φύλαξης μικρών παιδιών’ καθ’ όλη τη διάρκεια της συμβουλευτικής.

Υπόβαθρο: Ο βασικός πυρήνας του προγράμματος SARAH

Ο βασικός πυρήνας του προγράμματος SARAH **είναι γυναίκες μετανάστριες που υφίστανται βία με βάση το φύλο** [BBΦ]. Πρόκειται για μία ομάδα που αντιμετωπίζει πολλαπλά πιθανά εμπόδια στην πρόσβαση σε υπηρεσίες, στον χαρακτηρισμό τους ως θύματα BBΦ, την εύρεση της κατάλληλης υποστήριξης και στην πρόσβαση σε υπηρεσίες.

Μέθοδοι και συλλογή δεδομένων

Καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος, η δουλειά που έγινε με τις δικαιούχους αξιολογήθηκε πολλαπλά, ειδικότερα μέσω της συστηματικής συλλογής δεδομένων τόσο από τις δικαιούχους όσο και από τους φορείς στήριξης θυμάτων που συναντούν και παρέχουν συμβουλευτική σε μετανάστριες. Συνελέγησαν δεδομένα από όλους τους εταίρους του προγράμματος, με σκοπό:

- να τονιστεί η επίδραση που έχει η συμβουλευτική στις δικαιούχους,
- να κατανοήσουμε τις στενωπούς στην πρόσβαση σε υπηρεσίες,
- να μπορέσουμε να περιγράψουμε την πραγματικότητα της συμβουλευτικής εργασίας και να μοιραστούμε την εμπειρία μας για να διδαχθούμε από αυτήν άλλη σύμβουλοι,
- να κατανοήσουμε πληρέστερα το πώς αντιλαμβάνονται οι ίδιες οι γυναίκες τις ανάγκες τους, και
- να διοχετεύσουμε πληροφορίες στα παραδοτέα στοιχεία του προγράμματος και στην διάδοσή του.

Η συλλογή των στοιχείων έγινε με τη μορφή ερωτηματολογίου σε διάστημα επτά μηνών (Ιούνιος 2021–Ιανουάριος 2022). Η συλλογή των στοιχείων συνδέθηκε με τη [Toolkit for Enhancing Counselling for Victims of Gender-Based Violence](#) [Δέση εργαλείων SARAH για την προώθηση της Συμβουλευτικής για Θύματα Βία με βάση το Φύλο], η οποία δημιουργήθηκε από κοινού με τους εταίρους και τους συμβούλους του προγράμματος. Σε πολλές περιπτώσεις συζητήθηκαν ζητήματα ηθικής/δεοντολογίας και λάβαμε σημαντική ανατροφοδότηση κατά τη περίοδο συλλογής δεδομένων. Έγιναν συστάσεις στους συμβούλους για το πώς να ζητούν συγκατάθεση. Δεδομένα που σχετίζονταν με τις δικαιούχους συλλέγονταν μόνο εάν είχε ληφθεί η ρητή συναίνεση των δικαιούχων. Συνολικά, συγκεντρώθηκαν δεδομένα που αφορούν 551 δικαιούχους.

Αποτελέσματα: Οι εμπειρίες των δικαιούχων

Βάσει των στοιχείων που συλλέχθηκαν από το πρόγραμμα SARAH, η μεγάλη πλειοψηφία των συνεδριών συμβουλευτικής (83%) ήταν προσωπικές συναντήσεις, με το μεγαλύτερο μέρος των υπόλοιπων συναντήσεων να γίνονται μέσω τηλεφώνου χωρίς σύνδεση βίντεο (15%). Δώδεκα συνεδρίες συμβουλευτικής οργανώθηκαν επι

γραμής με βιντεοκλήση, και τέσσερις συνεδρίες μέσω chat, όπου αυτό θεωρήθηκε το καταλληλότερο μέσο.

Πολλές από τις δικαιούχους του προγράμματος SARAH δεν ήταν εξαρτημένες από διερμηνέα, αλλά σε κάποιες περιπτώσεις, η συμβουλευτική δυσχεράνηκε από το γεγονός ότι δεν υπήρχε διαθέσιμος διερμηνέας παρότι ήταν απαραίτητος. Σε κάποιες περιπτώσεις, η διερμηνεία καθίστατο αδύνατη λόγω του ότι ο διερμηνέας αποδεικνυόταν γνωστός της δικαιούχου ή ήταν άνδρας, όπου μερικές δικαιούχοι δεν αισθάνονταν άνετα που δεν υπήρχε γυναίκα διερμηνέας. Η διερμηνεία χρησιμοποιήθηκε μόνο σε ένα μικρό αριθμό συναντήσεων (13%, εκ των οποίων στο 4% ο διερμηνέας παρίστατο τηλεφωνικά).

Από όλες τις δικαιούχους που συναντήσαμε στο σημείο συλλογής πληροφοριών (N = 551), μόνο το 43% έδωσε ρητή συναίνεση για μία πιο λεπτομερή συλλογή δεδομένων. Μεταξύ των **λόγων για την άρνηση της συναίνεσης** ήταν τα εξής: ο σύμβουλος δεν ζήτησε συναίνεση γιατί η δικαιούχος έμοιαζε να βρίσκεται σε σύγχυση ή σε αδυναμία να κατανοήσει τις πληροφορίες αρκετά ώστε να δώσει κανονική συναίνεση· δεν υπήρχε αρκετός χρόνος για να ασχοληθούν με το θέμα της συναίνεσης ή δόθηκε προτεραιότητα σε πιο επείγοντα θέματα· η παρουσία άλλων προσώπων (π.χ. φίλων ή συγγενών ή άλλων παρόχων υπηρεσιών) στη συνάντηση· ο σύμβουλος φοβήθηκε ότι εάν ζητούσε συναίνεση θα κατέστρεφε τη δημιουργία κλίματος εμπιστοσύνης. Παρά τις προκλήσεις, οι σύμβουλοι ομόφωνα εκτίμησαν ότι αυτή καθαυτή η διαδικασία συλλογής πληροφοριών είναι από μόνη της μία πολύτιμη μέθοδος ενδυνάμωσης των θυμάτων βίας. Μέσω των ερωτήσεων που τέθηκαν, συζητήθηκαν θέματα που διαφορετικά δεν θα είχαν τεθεί επί τάπητος, και δόθηκε στις δικαιούχους ένα νέο μέσο έκφρασης των απόψεων και της γνώμης τους.

Οι πληροφορίες που συνοψίζονται εδώ βασίζονται μόνο στις πληροφορίες για δικαιούχους που είχαν ενημερωθεί για τη συλλογή δεδομένων και είχαν δώσει τη συναίνεσή τους γι' αυτήν. *Συνεπώς, τα δεδομένα ενδέχεται να μην είναι αντιπροσωπευτικά για όλες τις δικαιούχους του SARAH.* Ωστόσο, η συλλογή πληροφοριών απευθείας από την αυτή την ομάδα δικαιούχων έχει ιδιαίτερη αξία, καθώς μας επιτρέπει να κατανοήσουμε καλύτερα πώς βιώνουν οι δικαιούχοι τη συμβουλευτική. Η εμπειρία έδειξε ότι η συλλογή των πληροφοριών από πολλές δικαιούχους μπορεί να γίνει κατά τρόπο που να λαμβάνει σοβαρά υπόψη ζητήματα ηθικής. Αυτό συνεπάγεται την αξιολόγηση του κατά πόσο η δικαιούχος είναι εκείνη τη στιγμή ικανή να κατανοήσει ή να αποδεχτεί τις πληροφορίες σχετικά με τη συλλογή δεδομένων. Σε περιπτώσεις μεγάλων κρίσεων, δίνεται όπως είναι φυσικό προτεραιότητα στην ευημερία της δικαιούχου.

Οι δικαιούχοι του προγράμματος SARAH ήταν κυρίως νεαρές ενήλικες (26-36 ετών, 46% των ερωτηθέντων), ενώ η δεύτερη μεγαλύτερη ομάδα ήταν ηλικίας 18-25 ετών (29%). Σχεδόν όλες οι δικαιούχοι ήταν μεταξύ 18 και 45 ετών, με μόνο 6% αυτών να υπερβαίνουν αυτή την ηλικία (και χωρίς ανήλικες άμεσες δικαιούχους, καθώς το πρόγραμμα εστιάζει αποκλειστικά σε ενήλικες).

Όλες οι δικαιούχοι πλην δύο αυτοπροσδιορίστηκαν ως γυναίκες, με τις υπόλοιπες δύο να αυτοπροσδιορίζονται ως διαφυλικές. Συνολικά, καταγράφηκαν 26 διαφορετικές χώρες καταγωγής, με τη Νιγηρία να εκπροσωπεί τη μεγαλύτερη ομάδα, ακολουθούμενη από το Ιράκ, τη Λ.Δ του Κονγκό και το Αφγανιστάν. Η πλειονότητα των δικαιούχων ήταν είτε αιτούντες άσυλο είτε είχαν υπαχθεί στο καθεστώς του πρόσφυγα.

Οι πιο κοινές μορφές βίας που βίωσαν οι δικαιούχοι ήταν οικογενειακή βία/ άσκηση βίας από το στενό σύντροφο (52%), σεξουαλική βία (33%) ή εμπορία ανθρώπων (33%), ακολουθούμενες από καταναγκαστικό γάμο (21%) και βία για λόγους τιμής (19%). Οι πιο συνήθεις νομικές υπηρεσίες που προτάθηκαν στις δικαιούχους μετά τη συμβουλευτική ήταν η νομική υποστήριξη σε σχέση με το καθεστώς μετανάστευσης (31%), με πολύ χαμηλότερα ποσοστά για νομική υποστήριξη στο οικογενειακό δίκαιο (3%) ή για ποινικές υποθέσεις (3%).

Πολλές από τις δικαιούχους χρειάζονται περισσότερες από μία συνεδρίες συμβουλευτικής προκειμένου να καταφέρουν να κατανοήσουν την κατάστασή τους, βάσει της οποίας θα σχεδιάσουν τα επόμενα βήματά τους. Σε ορισμένες περιπτώσεις, η πρώτη συνάντηση συνίστατο σε μεγάλο βαθμό στο να αφεθεί η δικαιούχος να εκφράσει τα συναισθήματα που της προκαλεί η κατάστασή της, προτού καταφέρει να κοιτάξει μπροστά και να σκεφθεί πώς θα χειριστεί πρακτικά θέματα. Πολλά από τα θύματα είχαν πρόβλημα να μιλήσουν για τις εμπειρίες τους λόγω αισθημάτων ντροπής ή ενοχής. Τα πιο κοινά επόμενα βήματα που γίνονταν μετά από την αρχική συμβουλευτική συνάντηση ήταν μία νέα συμβουλευτική συνεδρία, νομική υποστήριξη σε σχέση με το καθεστώς του μετανάστη, ιατρική υποστήριξη ή ψυχολογική υποστήριξη.

Κατά τις συνεδρίες συμβουλευτικής, όποτε θεωρούσε ο σύμβουλος ότι η στιγμή ήταν η κατάλληλη, δινόταν η δυνατότητα συλλογής στοιχείων ανατροφολογίας. Οι δικαιούχοι ένωσαν σε μεγάλο βαθμό ότι η συμβουλευτική συνάντηση πήγε καλά ή πολύ καλά (77% των ερωτηθέντων, με μόνο 4 να απαντούν ότι δεν πήγε καλά και με τις υπόλοιπες να απαντούν ότι δεν ήταν σίγουρες πώς θεωρούν ότι πήγε). Παρόμοιοι αριθμοί ερωτηθέντων θεώρησαν ότι ήταν σε θέση να θέσουν τις ερωτήσεις που είχαν κατά νου και ότι είχαν συζητήσει τα θέματα που θεωρούσαν ότι σχετίζονται με τη συμβουλευτική. Οι δικαιούχοι έδωσαν ενημερωτικές ανοιχτές απαντήσεις, τόσο αρνητικές όσο και θετικές, παρότι τα περισσότερα αρνητικά στοιχεία ανατροφολογίας αφορούσαν πιο συχνά στην κατάστασή τους εν γένει παρά στη συμβουλευτική. Ορισμένες δικαιούχοι εξέφρασαν το θυμό τους με την μακροχρόνια διαδικασία μετανάστευσης ή άγχος για τις έντονες ταλαιπωρίες, όπως η ασθένεια μελών της οικογένειάς τους. Η ίδια η συμβουλευτική αξιολογήθηκε κατά κύριο λόγο ως θετική εμπειρία. Από τα σημαντικότερα θέματα που προέκυψαν από την ανατροφολογία ήταν η σημασία του να μιλάς με κάποιον που είναι πρόθυμος να ακούσει και να πιστέψει τις εμπειρίες που είχαν ζήσει οι δικαιούχοι. Σύμφωνα με πολλές δικαιούχους, η συμβουλευτική αύξησε την εμπι-

στοσύνη τους, τις έκανε να αισθανθούν πιο ασφαλείς και βελτίωσε τη διάθεσή τους.

Σχόλια

Αισθάνομαι άνετα. Πριν ήμουν τραυματισμένη από όλα όσα μου συνέβησαν, αλλά τώρα αισθάνομαι καλά. Αισθάνομαι άνετα στη συνεδρία.

Με βοηθήσατε να οργανώσω τις ανησυχίες μου και να σκεφτώ για λύσεις.

Είμαι χαρούμενη που μου εξήγησε με πολλές λεπτομέρειες ποιά είναι τα δικαιώματα και οι ευκαιρίες μου εδώ.

Μου άρεσε το γεγονός ότι, ακόμα και όταν με καθυστέρησαν στο ραντεβού, ο ψυχολόγος μου πρότεινε να κάνω την συνεδρία μέσω τηλεφώνου. Η συνεδρία αυτή, ακόμα και μέσω τηλεφώνου, με βοήθησε συναισθηματικά. Κάποιος ενδιαφέρεται για εμένα.

Έχω δει μεγάλη αλλαγή στον εαυτό μου σε σχέση με την αρχή. Είμαι πιο ήρεμη, είμαι σε πιο σταθερή ψυχολογική κατάσταση χάρη στις συμβουλές σας. Πριν, η διάθεσή μου ήταν πεσμένη, αλλά τώρα αισθάνομαι πολύ καλύτερα. Με κάνατε να αισθάνομαι άνετα, με αλλάξατε πολύ.

Δεν έχω κανέναν για να μιλήσω και να βγάλω όλες μου τις σκέψεις από μέσα μου. Η συμβουλευτική είναι πολύ σημαντική για εμένα. Τη στιγμή που επιστρέφω σπίτι από την συνεδρία αισθάνομαι καλύτερα. Ναι, έχω προβλήματα, αλλά τουλάχιστον τα μοιράζομαι με κάποιον.

Αισθάνομαι ασφαλής. Υπάρχει κατανόηση. Και το πιο σημαντικό για εμένα είναι ότι υπάρχει κάποιος που ακούει εμένα και όλες τις λεπτομέρειες της ζωής μου.

Οι Εμπειρίες των Συμβούλων

Από τις ανεπίσημες συζητήσεις μεταξύ των συμβούλων και από τις απαντήσεις που παρείχαν αυτοί, προέκυψαν αρκετά σαφή ευρήματα. Το ένα ήταν η **σημασία της διεξαγωγής της συνέντευξης σε προσωπικό επίπεδο χωρίς την παρουσία των παιδιών των δικαιούχων.**

Το μέτρο αυτό μπορεί να διασφαλίσει τη γενική ευημερία της δικαιούχου και να της επιτρέψει να εκφράσει τα συναισθήματά της ελεύθερα. Ενώ το πρόγραμμα SARAH εστιάζει αποκλειστικά σε ενήλικες γυναίκες, πολλές έχουν μαζί τους τα παιδιά τους και δεν έχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες παροχής φύλαξης παιδιών. Δυστυχώς, λόγω έλλειψης υποδομών και πόρων, δεν υπήρξε πάντοτε δυνατόν να διασφαλιστεί αυτή η μορφή συνέντευξης στα πλαίσια των δραστηριοτήτων του προγράμματος.

Άλλη μία σημαντική πτυχή είναι η ανάγκη να **υπάρχει επαρκής χρόνος** για να καταστεί αποτελεσματική η παροχή υποστήριξης και για να μπορέσει να οικοδομηθεί μία σχέση εμπιστοσύνης και σεβασμού μεταξύ των συμβούλων και των δικαιούχων. Η ευαίσθητη επικοινωνία αυτού του είδους απαιτεί ενεργή ακρόαση, άνεση, την αποφυγή αισθημάτων ενοχής και ντροπής, την οικοδόμηση κλίματος εμπιστοσύνης και την απουσία επίκρισης. Όταν παίρνουμε συνέντευξη από γυναίκες θύματα βίας με βάση το φύλο, είναι ζωτικής σημασίας να αποφύγουμε τα αισθήματα ενοχής και ντροπής, τα οποία σε αρκετούς πολιτισμούς σχετίζονται με τη βία σεξουαλικής φύσης, και να αποφεύγεται η καθοδήγηση των ερωτήσεων.

Υπογραμμίστηκε επίσης η σημασία των **συνεδριών εποπτείας** για τους συμβούλους. Στα πλαίσια του προγράμματος, η εποπτεία συμπεριλήφθηκε εξαρχής στις χρηματοδόμενες δραστηριότητες. Οι συνεδρίες αυτές μπορούν να πραγματοποιηθούν με τη μορφή ομαδικών συνεδριών, στις οποίες οι σύμβουλοι θα παρουσιάσουν τους προβληματισμούς τους για οποιαδήποτε πτυχή του συμβουλευτικού έργου και, μαζί με τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας, θα αναζητήσουν συμβουλές και πιθανές λύσεις. Οι επόπτες θα πρέπει να παρέχουν συναισθηματική και πρακτική υποστήριξη, καθώς η εργασία με ευάλωτους πελάτες σε καθημερινή βάση μπορεί να γίνει απαιτητική από ψυχολογικής άποψης. Ο σεβασμός των επαγγελματικών και ηθικών ορίων, η επικέντρωση στην αυτό-φροντίδα και στη αλληλοϋποστήριξη είναι ζωτικής σημασίας για την δημιουργία καλής συλλογικής ψυχολογίας και για την αποφυγή εμπειριών «εργασιακής εξουθένωσης».

Επίσης, παρατηρήθηκαν πολλές προκλήσεις σε επίπεδο συστήματος, όπως η έλλειψη συστηματικής ενασχόλησης με τη συγκεκριμένη ομάδα θυμάτων και, σε κάποιες περιπτώσεις, η σκληρή στάση απέναντι σε ορισμένες ομάδες θυμάτων. Ένα παράδειγμα ήταν εκείνο των γυναικών θυμάτων εμπορίας λευκής σαρκός, οι οποίες είναι ιδιαίτερα ευάλωτες και οι οποίες είχαν έρθει αντιμέτωπες με τη σκληρή στάση των αρχών που δεν αναγνώριζαν το δικαίωμά τους σε διεθνή προστασία. Άλλο ένα ουσιαδές σημείο απεδείχθη πως ήταν η έλλειψη υπηρεσιών μητέρας-βρέφους που να λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες ψυχικής υγείας. Μία περαιτέρω πρόκληση σε επίπεδο συστήματος είναι η μικρή κατανόηση του μαρτυρίου των γυναικών αυτών από το σύστημα υπηρεσιών και την κοινωνία γενικότερα. Είναι καθοριστικής σημασίας για αυτές να αποκτήσουν φωνή στην κοινωνία.

Συμπεράσματα και συστάσεις

Αποδεδειγμένα, η βία κατά των γυναικών μεταναστών είναι μία τυπική περίπτωση κρυφού εγκλήματος, όπου η αποκάλυψη παρακωλύεται από πολλούς παράγοντες, όπου περιλαμβάνονται η διατομεακή κατάστασή τους, οι πολιτιστικές και διαπολιτισμικές πτυχές της κατανόησης και της συζήτησης για θέματα βίας, ειδικότερα για τη σεξουαλική βία που σε πολλές κοινωνίες παραμένει

ταμπού, και οι νοοτροπίες που θέτουν εμπόδια. Προκειμένου να διασφαλίσουμε μία προσέγγιση που θα σέβεται πραγματικά τα θύματα για να εργαστούμε με τη συγκεκριμένη ομάδα δικαιούχων, τα επόμενα στοιχεία κλειδιά είναι καθοριστικής σημασίας:

- Οι φωνές των δικαιούχων πρέπει να ακούγονται: Τι θέλουν, για ποιο πράγμα χρειάζονται βοήθεια; Πώς μπορούμε να τις υποστηρίξουμε για να επιτύχουν αυτούς τους στόχους ;
- Θα πρέπει πάντοτε να δίνεται προτεραιότητα στην ευημερία των δικαιούχων: Κατά τη συλλογή των πληροφοριών από τις δικαιούχους, είναι σημαντικό να τις καθοδηγούμε περαιτέρω σε δραστηριότητες που στοχεύουν στο να τις βοηθήσουν. Σε περιπτώσεις όπου οι γυναίκες κατακλύζονται από συναισθήματα λόγω της κατάστασής τους, δεν θα ήταν πρόπον να τις επιβαρύνουμε ζητώντας την απάντηση σε ερωτήσεις συλλογής δεδομένων και, σε τέτοιες περιπτώσεις, η ηθικά σωστή λύση είναι να συλλέγονται οι πληροφορίες από τους συμβούλους και όχι από τις δικαιούχους.
- Οι υποδομές είναι καθοριστικής σημασίας για την παροχή υποστήριξης: Οι γυναίκες χρειάζονται φροντίδα για τα παιδιά τους στις εγκαταστάσεις έτσι ώστε να μπορούν να συμμετάσχουν στη συμβουλευτική και να συζητήσουν ελεύθερα για τις δικές τους, συχνά τραυματικές, εμπειρίες χωρίς να βλάπτουν τα παιδιά ή να φοβούνται ότι τα παιδιά ενδέχεται να υποφέρουν από την παρουσία τους στη συνεδρία.
- Η δημιουργία δομών για την υποστήριξη της καλής ψυχολογίας και των προσόντων των συμβούλων: Η διασφάλιση της καλής ψυχολογίας και των προσόντων των συμβούλων μέσω της δυνατότητας να μοιράζονται τις εμπειρίες τους με άλλους επαγγελματίες σε ασφαλή περιβάλλοντα και η οργάνωση επιμόρφωσης για όλα τα μέλη του προγράμματος, προσαρμοσμένη ειδικά για τις ανάγκες τους.

Σας ευχαριστούμε

Θερμές ευχαριστίες σε όλους τους συμβούλους για όλη τη φανταστική δουλειά που κάνουν, και σε όλες τις δικαιούχους που αφιέρωσαν στο χρόνο τους για να παράσχουν ανατροφοδότηση σχετικά με τις εμπειρίες τους.

SARAH

Safe, Aware, Resilient, Able and Heard

*Protecting and supporting
migrant women victims of
gender-based violence*

Για περισσότερες πληροφορίες, ανατρέξτε στην αρχική σελίδα του SARAH ή επικοινωνήστε απευθείας με τους εταίρους:

SARAH: <https://heuni.fi/-/sarah>

Στοιχεία Επικοινωνίας:

HEUNI: Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Πρόληψης και Ελέγχου του Εγκλήματος, που είναι συνδεδεμένο με τα Ηνωμένα Έθνη: <https://heuni.fi>

Setlementti Puijola:

<https://www.puijola.net/home/>

Solwodi: Solidarity with women in distress:

<https://www.solwodi.de/>

Centro Italiano per I Rifugiati [Ιταλικό Κέντρο για τους Πρόσφυγες]: <https://www.cir-onlus.org/>

Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες:

<https://www.gcr.gr/en/>

This publication was funded by the European Union's Rights, Equality and Citizenship Programme (2014–2020).